EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 2.6.2014
COM(2014) 401 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake de uitvoering van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten die de euro als munt hebben

{SWD(2014) 401 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake de uitvoering van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten die de euro als munt hebben

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 136 in samenhang met artikel 121, lid 2,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid[1], en met name artikel 5, lid 2,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden[2], en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie[3],

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De huidige economische omgeving van de eurozone wordt gekenmerkt door een geleidelijk maar nog broos economisch herstel. In 2013 en begin 2014 is de inflatie in de eurozone scherp gedaald en er wordt van uitgegaan dat ze tijdens de prognoseperiode slechts zeer geleidelijk zal stijgen, wat een weerspiegeling is van de bestaande vertraging samen met de aan de gang zijnde relatieve prijsaanpassingen in de kwetsbare economieën en de verdere stijging van de wisselkoers van de euro. Voorts blijven de verschillen tussen de landen van de eurozone groot, hoewel het herstel steeds breder gedragen wordt.

(2) De eurozone is meer dan louter de som van haar leden. De economische en financiële crisis heeft de nauwe onderlinge relaties in de eurozone duidelijk blootgelegd en laten zien dat sterkere coördinatie van het begrotings-, het financieel en het structureel beleid tussen de lidstaten van de eurozone nodig is om in de eurozone als geheel te komen tot een coherent beleidsstandpunt. Door de ondertekening van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de economische en monetaire unie op 2 maart 2012 hebben de lidstaten van de eurozone zich verbonden tot het doorvoeren

[1] PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.
[2] PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.
[3] COM(2014) 401 final.

van een aantal ingrijpende beleidshervormingen en tot beleidscoördinatie. Door de inwerkingtreding van de twopack-verordeningen in 2013 is de budgettaire en economische beleidscoördinatie binnen de eurozone verder verdiept. De lidstaten van de eurozone hebben een specifieke verantwoordelijkheid voor de effectieve tenuitvoerlegging van het nieuwe beleidskader. Dit vraagt om meer groepsdruk om de tenuitvoerlegging van nationale hervormingen en verstandig begrotingsbeheer te ondersteunen, grotere beoordeling van nationale hervormingen vanuit het oogpunt van de eurozone, internalisering van potentiële overloopeffecten en het stimuleren van beleid dat van bijzonder belang is voor een goed werkende economische en monetaire unie.

(3) Gelet op de hoge onderlinge afhankelijkheid tussen de lidstaten van de eurozone zijn er potentieel grote overloopeffecten ten gevolge van de tenuitvoerlegging van structurele hervormingen, waarmee rekening moet worden gehouden om ervoor te zorgen dat de beleidsmaatregelen voor de lidstaten van de eurozone individueel en voor de eurozone als geheel zo goed mogelijk worden ontwikkeld en ten uitvoer worden gelegd. Bijvoorbeeld meer gecoördineerde actie bij de tenuitvoerlegging van hervormingen zou de nodige convergentie tussen de lidstaten in de hand werken. Vroege besprekingen van de hervormingsplannen van de lidstaten van de eurozone, voortbouwen op bestaande praktijken en doeltreffende tenuitvoerlegging van de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden zijn in dit verband van groot belang.

(4) Een van de belangrijkste beleidsuitdagingen voor de eurozone is de vermindering van de overheidsschuld door het voeren van een gedifferentieerd, groeivriendelijk begrotingsbeleid, terwijl het groeipotentieel van de eurozone wordt gestimuleerd. Dankzij de inspanningen voor consolidatie van de voorbije jaren is de begrotingssituatie in de eurozone verbeterd, maar een aantal lidstaten van de eurozone moeten de begrotingsaanpassingen nog voortzetten om de erg hoge schuldquotes te doen dalen. Alle lidstaten van de eurozone zouden de kwaliteit van de overheidsfinanciën moeten verbeteren teneinde de productiviteit en de werkgelegenheid aan te zwengelen.

(5) De investeringen in de eurozone zijn in de eerste fase van de crisis sterk teruggevallen en zijn thans nog niet teruggekeerd naar hun langetermijngemiddelde. Onder invloed van het gecombineerde effect van de schuldafbouw in de particuliere sector, de financiële versnippering en de nodige inspanningen voor begrotingsconsolidatie waardoor de overheidsinvesteringen zijn gedaald, laten de investeringen een zwakke tendens zien. Meer investeringen in infrastructuur en vaardigheden zijn van wezenlijk belang om het herstel te ondersteunen en potentiële groei te bevorderen. Veel van de investeringen moeten van de particuliere sector komen, maar de overheden kunnen een belangrijke rol spelen bij de totstandbrenging van de voorwaarden die dat in de hand werken.

(6) In de eurozone blijft de kredietstroom naar de reële economie nog altijd matig, terwijl de financiële markt erg versnipperd is ondanks de verminderde druk op de overheidsschuld. De toegang tot financiering, met name voor het mkb, blijft problematisch in diverse lidstaten, wat het economisch herstel dreigt te ondermijnen. Er moeten dus initiatieven komen om de kredietstromen te herstellen, de kapitaalmarkten te verdiepen en de langetermijnfinanciering van de economie te bevorderen. Maatregelen zoals de voltooiing van de sanering van de bankbalansen en de voortzetting van de versterking van de vermogensbuffers waar zulks nodig is, beoordelingen van de activakwaliteit en stresstests, zullen helpen de resterende

zwakke punten te identificeren en het vertrouwen in de sector als geheel te vergroten. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt op de weg naar de bankenunie, met name door de invoering van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme en het akkoord over het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme.

(7) De financiële crisis heeft laten zien dat er leemten bestaan in de structuur van de economische en monetaire unie. Op 28 november 2012 heeft de Commissie een blauwdruk voor een hechte economische en monetaire unie gepresenteerd, die bedoeld was als startsein voor een Europees debat. Op 5 december 2012 bracht de voorzitter van de Europese Raad in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Europese Commissie, de voorzitter van de Eurogroep en de president van de Europese Centrale Bank een rapport uit, waarin op een aantal ideeën uit de blauwdruk van de Commissie werd voortgebouwd, en dat een tijdschema en een gefaseerd proces voor het verwezenlijken van de economische en monetaire unie bevatte. Het Europees Parlement deelde zijn standpunten over de verdieping van de economische en monetaire unie mee in zijn resolutie van 20 november 2012. Sedertdien zijn belangrijke stappen gezet. Om de economische en monetaire unie verder te ontwikkelen, zal een stapsgewijze benadering moeten worden gevolgd waarin solidariteit met discipline wordt gecombineerd. De sixpack- en de twopack-wetgeving voorzien in een eerste evaluatie van de tenuitvoerlegging tegen eind 2014,

BEVEELT AAN dat de lidstaten van de eurozone in de periode 2014-2015 actie zouden moeten ondernemen, elk afzonderlijk en collectief, zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de Raad om het economisch beleid van de lidstaten te coördineren, maar in het bijzonder binnen het kader van de economische beleidscoördinatie in de Eurogroep, om:

1. In nauwe samenwerking met de Commissie de tenuitvoerlegging van structurele hervormingen op de gebieden die voor de goede werking van de eurozone het meest relevant zijn, te bevorderen en te volgen, teneinde convergentie en aanpassing van interne en externe onevenwichtigheden te bevorderen. Vorderingen bij de tenuitvoerlegging van hervormingen in de lidstaten van de eurozone waar zich buitensporige onevenwichtigheden voordoen, en in de lidstaten van de eurozone met onevenwichtigheden waar doortastende maatregelen moeten worden genomen, te beoordelen en te stimuleren teneinde negatieve overloopeffecten naar de rest van de eurozone te voorkomen, en in landen met grote overschotten passend beleid aan te moedigen teneinde positieve overloopeffecten te optimaliseren. Op gezette tijden thematische discussies te houden over structurele beleidsmaatregelen met potentieel grote overloopeffecten, waarbij vooral wordt gekeken naar beperking van de hoge belastingwig op arbeid en hervorming van de dienstenmarkten.

2. In nauwe samenwerking met de Commissie het begrotingsbeleid van de lidstaten van de eurozone te coördineren, met name bij de beoordeling van de ontwerpbegrotingsplannen om een coherent en groeivriendelijk begrotingsbeleid in de eurozone te garanderen. De kwaliteit en duurzaamheid van de overheidsfinanciën te verbeteren door de materiële en immateriële investeringen op nationaal en op EU-niveau op te drijven. Ervoor te zorgen dat de nationale begrotingskaders, met inbegrip van nationale begrotingsraden, worden versterkt.

3. Het bankenstelsel veerkrachtiger te maken, met name door de nodige maatregelen te nemen in de follow-up van de beoordelingen van de activakwaliteit en de stresstests, en door de verordeningen inzake de bankenunie ten uitvoer te leggen, met inbegrip van de verdere werkzaamheden die voor de overgangsperiode van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme zijn gepland. Investeringen van de

particuliere sector te stimuleren en de stroom van krediet naar de economie te verhogen door middel van maatregelen om de toegang tot krediet van het mkb te verbeteren, de kapitaalmarkten te verdiepen en de securitisatiemarkt nieuw leven in te blazen overeenkomstig de voorstellen en het tijdschema in de mededeling van de Commissie over de langetermijnfinanciering van de Europese economie.

4. Verder te werken aan de verdieping van de economische en monetaire unie en bij te dragen aan de verbetering van het kader voor economisch toezicht in het kader van de herziening die voor eind 2014 is gepland.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter